

Jakelun mukaan

UUDENMAAN ELY-KESKUKSEN JOUKKOLIKENNEMÄÄRÄRAHAN KÄYTTÖSUUNNITELMA VUODELLE 2012

Uudenmaan ELY-keskus ostaa alueellisia joukkoliikennepalveluja sekä myöntää hakemuksesta kunnille valtionavustusta palvelusopimusasetuksen (PSA:n) mukaisen liikenteen järjestämiseen, matkalippujen hinanalennuksiin sekä joukkoliikenteen suunnittelu- ja kehittämishankkeisiin. Lisäksi ELY-keskus voi hankkia alueellista joukkoliikennettä koskevia kehittämis- ja suunnittelupalveluja.

Määrärahan käyttöä säätelee Valtioneuvoston asetus joukkoliikenteen valtionavustuksista, 124/2012 ja LVM:n kirje 2546/01/2012 vuoden 2012 määrärahakiintiöistä.

Tässä suunnitelmassa on kunnittain, liikenteen kuntayhtymittäin ja maakunnittain esitetty määrärahan käyttö sekä kohteet.

Suunnitelmassa ELY-keskus vahvistaa hakijakohtaiset määrärahakiintiöt vuodelle 2012 sekä ilmoittaa määrärahan kokonaiskäyttösuunnitelman. ELY-keskus tekee ja toimittaa hakijoille erilliset käyttösuunnitelman mukaiset valtionavustuspäätökset.

1. Käytettävissä oleva määräraha

Liikenne- ja viestintäministeriö on vahvistanut Uudenmaan ELY-keskuksen vuoden 2012 joukkoliikennemäärärahakiintiöksi 6 303 000 euroa. Kiintiö on reilun yhden prosentin suurempi kuin vuoden 2011 kiintiö.

Kiintiön lisäksi ELY-keskuksen käytettävissä on edelliseltä vuodelta siirtynyttä määrärahaa 559 612 euroa. Yhteensä tälle vuodelle ELY-keskuksen käytettävissä on vuoden 2012 alussa ollut 6 862 612 euroa.

2. Määrärahan käyttö

ELY-keskuksen tavoitteena on turvata asukkaille riittävät joukkoliikenneyhteydet niin työtä, koulutusta kuin asiointia varten. Liikkumisen peruspalvelujen turvaamisen lisäksi tavoitteena on parantaa joukkoliikenteen kilpailukykyä ja houkuttelevuutta. Ensisijaisesti liikennepalvelut pyritään turvaamaan itsekannattavana liikenteenä. ELY-keskus käyttää joukkoliikennerahoitusta silloin, kun tarjontaa tai palvelua halutaan enemmän kuin itsekannattavana liikenteenä syntyisi. Joukkoliikennera-

hoituksella pyritään edistämään ELY-keskusten ja muiden toimivaltaisten viranomaisten vahvistamien joukkoliikenteen palvelutasotavoitteiden toteuttamista. Suunnittelu- ja kehittämishankkeilla parannetaan joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä ja palvelutasoa sekä edistetään kuljetusten logistista tehokkuutta.

Taulukko 1. Määrärahan käyttö vuonna 2012 maakunnittain (euroa)

	Uusimaa	Kanta-Häme	Päijät-Häme	YHTEENSÄ
Valtionavustukset kunnille				
- paikallis- ja palveluliikenneostot	524 992,00	864 182,00	186 100,00	1 575 274,00
- lippualennukset	1 419 239,00	467 670,00	1 004 189,00	2 891 098,00
- kehittäminen ja suunnittelu	173 689,00	32 800,50	38 000,00	244 489,50
ELY-keskuksen ostot				
- runkoliikenneostot	816 950,06	935 407,23	192 274,98	1 944 632,27
- varaus lisäostoihin				87 118,23
- kehittämispalveluiden ostot				120 000,00
YHTEENSÄ	2 934 870,06	2 300 059,73	1 420 563,98	6 862 612,00

2.1 Valtionavustukset kunnille

Kunnat ja kuntayhtymät ovat hakemuksissa esittäneet valtionavustuksen tarpeeksi 7,3 miljoonaa euroa. Kunnille ja kuntayhtymille myönnetään yhteensä 4,7 miljoonaa euroa. Suurin syy vähennykseen on määrärahojen niukkuus, mutta osin myös se, etteivät hakemukset kaikilta osin täytä valtionavustuksen edellytyksiä.

Hakijoille myönnettävä valtionavustus ilmenee oheisissa liitteissä. Niissä on eritelty myös valtionavustuksen jakautuminen eri kohteisiin: paikallis- ja palveluliikenneostoihin, matkalippujen hinnanalennuksiin sekä kehittämis- ja suunnitteluhankkeisiin. Valtionavustusta myönnetään kunnille enintään liitteissä esitetyt määrät. Asetuksen mukaan avustus voi olla enintään 50 prosenttia, paitsi lippurahoituksen osalta enintään 48 prosenttia kunnan kustannuksista. Todellinen valtionavustuksen määrä selviää jälkikäteen kunnan toimittamien toteutuma- ja seuranta-tietojen perusteella.

PSA:n mukainen paikallis- ja palveluliikenne

Paikallisliikenteen rahoituksella turvataan joukkoliikennepalvelujen säilymistä pienissä ja keskisuurissa kaupungeissa. Rahoitettavan paikallisliikenteen tulee palvella ensisijaisesti taajama-alueen sisäisiä matkustustarpeita ja sen tulee olla säännöllistä ja palvelutasoltaan korkeaa. Hämeenlinnan ja Lahden seudullisten viranomaisen toimivalta-alueella turvataan myös peruspalveluiden säilymistä rahoittamalla peruspalvelutasoisia, eri väestöryhmien matkustustarpeita palvelevia liikenteitä.

Avustuksia paikallisliikenteeseen ei myönnetä haetun mukaisesti. Osin hakemukset eivät täytä paikallisliikenteen kriteereitä. Taajama-alueen ulkoisia matkustustarpeita palvelevia liikenteitä on karsittu rahoituksen piiristä. Määrärahan niukkuuden vuoksi on valtionavustuksen enim-

määsmäärän laskennan perusteena käytetty 30 prosentin osuutta kunnan kustannuksista.

Paikallisliikenerahoituksen tapaan rahoitetaan palveluliikenteitä niissä kunnissa, joissa palveluliikenne on integroitu paikallisliikenteeseen. Integroinnilla tarkoitetaan, että palveluliikenne on osa kaupunkimaista paikallisliikennettä ja ensisijaisesti taajama-alueen sisäistä. Muissa kunnissa palveluliikenteitä rahoitetaan kehittämishankkeena korkeintaan kolme vuotta. Myös näissä on avustuksen enimmäismäärän laskennan perusteena 30 prosentin osuus kunnan kustannuksista.

Matkalippujen hinnanalennukset

Matkalippujen hinnanalennuksissa tavoitteena on parantaa joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja siten edistää joukkoliikenteen markkinaosuuden säilymistä. Parhaat edellytykset tähän on hyvän väestöpohjan ja joukkoliikennetarjonnan alueilla Uudellamaalla ja Päijät-Hämeessä sekä muilla kaupunkiseuduilla. Tämän vuoksi lippurahoitus on suurinta juuri Uudellamaalla ja Päijät-Hämeessä. Painopiste on näillä alueilla lippurahoituksessa, kun taas tarjontaa täydentävää paikallis- ja runkoliikenteen ostamista tarvitaan suhteellisesti vähän.

ELY rahoittaa seutu-, kaupunki-, työmatka- ja pääkaupunkiseudun liityntälippuja. Rahoituksen edellytyksenä on, että maksuvälineenä käytetään älykorttia ja matkustus on säännöllistä.

Matkalippujen hinnanalennuksiin myönnetään valtionavustusta 2,9 miljoonaa euroa, mikä on 1,5 miljoonaa euroa haettua vähemmän. Määrärahan niukkuuden vuoksi on valtionavustuksen enimmäismäärän laskennan perusteena käytetty 48 prosentin osuutta kunnan vuonna 2011 maksamien lippualennusten kustannuksista. Lisäksi leikkauksia on kohdennettu kuntiin, joissa edellä laskettu avustuksen määrän kasvu edellisestä vuodesta on ollut suurinta. Kaikissa lipputuotteissa valtionavustus on rajattu niin, ettei kunnan ja valtion subventio yhteensä ylitä asiakastulojen määrää.

Kehittäminen ja suunnittelu

Kehittämis- ja suunnitteluhankkeiden painopisteinä ovat palvelulinjojen ja kutsujoukkoliikenteiden käynnistäminen, henkilökuljetusten yhdistely, alueellisen ja paikallisen joukkoliikenteen suunnittelu sekä palvelutasomäärittelyt. Hankkeiden rahoituksen tavoitteena on joukkoliikennepalvelujen ja niiden laadun jatkuva kehittäminen ja parantaminen, yhteiskunnan kustantamien kuljetuskustannusten nousun hillitseminen ja kaikille avoimen joukkoliikenteen mahdollisimman tehokas hyödyntäminen.

2.2 ELY-keskuksen ostama PSA-liikenne

Alueellinen runkoliikenne

ELY-keskus ostaa asiakastulojen varassa toimivaa liikennettä täydentävää, linja-autolla tai henkilöautolla harjoitettavaa runkoliikennettä. Liikenne on kuntakeskusten välistä ja muuten kuntarajat ylittävää perus-

palvelutasoista liikennettä. Peruspalvelutasossa tavoitteena on turvata ihmisten jokapäiväiset liikkumistarpeet ja siinä toteutuvat kohtuulliset liikkumismahdollisuudet vähintään yhdellä kulkumuodolla. Ostoilla pyritään edistämään ELY-keskuksen vahvistamien joukkoliikenteen palvelutasotavoitteiden toteutumista.

Ostettavasta liikenteestä lähes puolet palvelee koulu- ja työmatkatarpeita. Toinen puoli jakautuu lähes tasan viikonloppuliikenteen ja kesäajan liikenteen kesken. Pyrkimyksenä on, että ostettava liikenne liittyy saumattomasti olemassa oleviin kaukoliikenneyhteyksiin kansalaisen verkko -ajattelua soveltaen.

Liikenne ostetaan tarjouskilpailun kautta pääsääntöisesti kolmevuotisiin sopimuksiin. Kuluvan vuoden lopulla toteutettavassa seuraavassa tarjouskilpailussa ostoja kohdennetaan vähän käytetyistä vuoroista palvelutasomäärittelyn kannalta tarpeellisiin liikenteisiin. Lisäksi varaudutaan ostamaan peruspalvelutason turvaamisen kannalta tärkeitä lakkautettavaksi haettuja vuoroja. Määrärahaa kyetään ostamaan vain pieni ja kaikkein tarpeellisin osa lakkautettavasta liikenteestä.

Kehittämispalveluiden osto

ELY-keskus ostaa suunnittelupalveluita liittyen joukkoliikenteen järjestämispalveluihin.

Lisätietoja

Lisätietoja joukkoliikenteen valtionavustuksista antavat
-Seppo Nikkanen, Hämeenlinna, puh. 040 5697679
-Juhani Hallenberg, Helsinki, puh. 040 5260121

Suunnittelupäällikkö

Minna Weurlander

Joukkoliikenteen asiantuntija

Juhani Hallenberg

LIITTEET

Joukkoliikenteen valtionrahoitus vuonna 2012

JAKELU

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne vastuualueen kunnat
Helsingin seudun liikennekuntayhtymä
Hämeenlinnan kaupungin viranomainen
Lahden kaupungin viranomainen

TIEDOKSI

Hämeen liitto
Päijät-Hämeen liitto
Uudenmaan liitto
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikennevirasto

UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS (ELY-KESKUS)
Liikenne ja infrastruktuuri
JOUKKOLIIKENTEEEN VALTIONRAHOITUS VUONNA 2012 (€)

	RUNKOLIIKENNEOSTOT		VALTIONAVUSTUKSET KUNNILLE										VALTIONAVUSTUKSET KUNNILLE JA RUNKOLIIKENNEOSTOT YHTEENSÄ	
	ELY YHTEENSÄ	1 944 632,27 816 950,06	Paikallisiikenneostot		Lippuavustukset		Kehittämisen ja suunnittelu		YHTEENSÄ		haettu	myönnetään	haettu	myönnetään
			haettu	myönnetään	haettu	myönnetään	haettu	myönnetään	haettu	myönnetään				
Uusimaa			2 516 957,44	1 575 274,00	4 365 620,29	2 891 098,00	395 074,50	244 489,50	7 277 652,23	4 710 861,50				
Askola			941 174,00	524 992,00	1 921 127,29	1 419 239,00	274 274,00	173 689,00	3 136 575,29	2 117 920,00	14 000,00	7 179,00		
Hanko			36 674,00	12 652,00	18 500,00	15 174,00			55 174,00	27 826,00				
Hyvinkää			394 000,00	228 600,00	189 000,00	152 314,00	1 500,00	1 500,00	584 500,00	382 414,00				
Inkoo					18 000,00	9 274,00			18 000,00	9 274,00				
Järvenpää			217 000,00	130 200,00	137 000,00	109 763,00	2 973,00	2 973,00	356 973,00	242 936,00				
Karjalohja					2 500,00	862,00			2 500,00	862,00				
Karkkila					38 860,00	38 818,00			38 860,00	38 818,00				
Lapinjärvi									0,00	0,00				
Lohja			35 000,00	18 000,00	181 000,00	151 976,00	10 000,00	10 000,00	226 000,00	179 976,00				
Lovisa			30 000,00	18 000,00	46 550,00	44 682,00	31 300,00	18 780,00	107 850,00	81 462,00				
Myrskylä					1 800,00	1 800,00	5 000,00	3 000,00	6 800,00	4 800,00				
Mäntsälä					87 183,29	87 183,00			87 183,29	87 183,00				
Nummi-Pusula									0,00	0,00				
Nurmijärvi					407 500,00	250 977,00	207 000,00	121 500,00	614 500,00	372 477,00				
Pommainen					11 000,00	11 000,00			11 000,00	11 000,00				
Porvoo			80 050,00	48 030,00	317 900,00	228 621,00			397 950,00	276 651,00				
Pukkila					4 300,00	4 250,00			4 300,00	4 250,00				
Raasepori					38 000,00	28 159,00			38 000,00	28 159,00				
Sipoo					17 000,00	15 255,00	565,00	0,00	17 565,00	15 255,00				
Siuntio					4 000,00	3 177,00			4 000,00	3 177,00				
Tuusula			148 450,00	69 510,00	301 772,00	211 987,00	15 936,00	15 936,00	466 158,00	297 433,00				
Vihhti					40 262,00	25 188,00			40 262,00	25 188,00				
HSL					45 000,00	21 600,00			45 000,00	21 600,00				

UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS (ELY-KESKUS)
Liikenne ja infrastruktuuri
JOUKKOLIIKENTEN VALTIONRAHOITUS VUONNA 2012 (€)

	RUNKOLIIKENNEOSTOT		VALTIONAVUSTUKSET KUNNILLE						VALTIONAVUSTUKSET KUNNILLE JA RUNKOLIIKENNEOSTOT YHTEENSÄ	
	935 407,23	1 360 583,44	Paikallisiikenneostot myönnetään	Lippualennukset haettu myönnetään	Kehittämisen ja suunnittelu haettu myönnetään	Yhteensä haettu	Yhteensä myönnetään	2 032 626,94	1 364 652,50	
Kanta-Häme			23 700,00	12 000,00	11 635,00	467 670,00	32 800,50	32 800,50	51 500,00	35 335,00
Forssa				33 000,00	31 895,00				33 000,00	31 895,00
Hattula					750,00					750,00
Hausjärvi										729,00
Humppila					800,00					800,00
Hämeenlinna			524 412,00	499 200,00	338 405,00		32 800,50	32 800,50	1 326 300,50	895 617,50
Janakkala			121 178,00	31 000,00	25 210,00				232 963,44	146 388,00
Jokioinen				1 000,00	593,00				1 000,00	593,00
Loppi				3 000,00	3 000,00				3 000,00	3 000,00
Riihimäki				58 493,00	55 453,00				383 313,00	250 345,00
Tammela										0,00
Ypäjä										0,00
Päijät-Häme	192 274,98	215 200,00	186 100,00	1 805 250,00	1 004 189,00	88 000,00	38 000,00	2 108 450,00	1 228 289,00	1 420 563,98
Asikkala									0,00	0,00
Hartola									0,00	0,00
Heinola									0,00	0,00
Hollola									0,00	0,00
Hämeenkoski									0,00	0,00
Kärkölä									0,00	0,00
Lahti									0,00	0,00
Nastola									0,00	0,00
Orimattila									0,00	0,00
Padasjoki									0,00	0,00
Sysmä									0,00	0,00
Lahten seudullinen jkl-viranom.		215 200,00	186 100,00	1 805 250,00	1 004 189,00	88 000,00	38 000,00	2 108 450,00	1 228 289,00	